

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/39/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114235248
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4114235248.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej v právnej veci žalobcu: VERUM spol. s.r.o. Košice, so sídlom Hviezdoslavova 6, Košice, IČO: 36 175 854, zastúpený advokátskou kanceláriou Hovan, Hospúdka, s.r.o., so sídlom Ing. Kožucha č. 1, Spišská Nová Ves, IČO: 47 233 419, proti žalovanej: Ing. P. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. J. XXX, Q. N., zastúpená JUDr. Jurajom Bilickým, advokátom so sídlom Farská 8, Nitra, o zaplatenie 203,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č.k. 10C/27/2016-237 zo dňa 11. októbra 2017 o trovách konania, takt

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v pomere 51,16%.

Žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v pomere 100%.

odôvodnenie:

1.1 Súd prvej inštancie napadnutým uznesením rozhodol už len o nároku na náhradu trov konania potom, čo vo veci samej rozhodol rozsudkom zo dňa 13.06.2016 č.k. 10C/27/2016-145 tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 153,42 eur s úrokom z omeškania 5,15 % ročne od 10.08.2014 do zaplatenia ,do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšnej časti žalobu zamietol s tým, že o náhrade trov konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. . Súd priznal žalobcovi proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 25 %. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 255 ods. 2, § 257CSP vychádzajúc z pomeru úspechu a neúspechu strán sporu, keď žalobca bol vo veci úspešný v rozsahu 75,58 % (153,42 eur z 203 eur) a žalovaná bola v konaní úspešná v rozsahu 24,42 % (49,58 eur z 203 eur), potom úspech žalobcu v konaní je v rozsahu 51,16 % (75,58-24,42=51,16) na ktoré má žalobca nárok podľa § 255 ods. 2 CSP, ale vzhľadom na dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 257 CSP) priznal žalobcovi nárok na náhradu sčasti a to v rozsahu 25%.

1.2 Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že prvý krát o nároku na náhradu trov konania rozhodol svojim uznesením zo dňa 18.08.2016, č.k. 10C/27/2016-176 tak, že žalobcovi nepriznal nárok na náhradu trov konania podľa pomeru jeho úspechu (§ 255 ods. 2 CSP) preto, že aplikoval ust. § 257 CSP majúci za to, že sú tu dané výnimočné okolnosti odôvodňujúce nepriznanie náhrady trov žalobcovi a tie videl v okolnostiach prejednávanej veci. Rozhodnutie napadol odvolaním žalobca a odvolací súd uznesením zo dňa 31.1.2017 č.k. 7Co/701/2016-190 toto rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Pretože súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vyjadreným v zrušujúcom rozhodnutí a to, že zmena právnej úpravy nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa, súd doplnil skutkový stav a preskúmal, či existujú iné dôvody hodné osobitného zreteľa, ktorými sú a) neprimeraná tvrdosť, b) podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, c) povaha a okolnosti sporu, d) zložitost' doposiaľ neriešenej právnej problematiky, e) zložitost' prípadov výkladu medzinárodnej zmluvy, f) osobné pomery strán sporu a g) nízky príjem. Súd prvej inštancie prijal záver o existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle ust. § 257 CSP, za ktoré považoval jednak podiel strán na vzniku a priebehu sporu a neprimeranosť výšky trov k predmetu sporu. Z vyjadrení strán sporu mal preukázané, že spor zapríčinili obe strany a to žalobca oneskoreným

predložením vyúčtovania, ktoré bolo čiastočne odôvodnene namietané, ale aj žalovaná, ktorá aj po oboznámení sa s vyúčtovaním naďalej trvala na svojej sčasti nedôvodnej obrane. Za dôvod hodný osobitného zreteľa nepovažoval osobné a majetkové pomery strán sporu vychádzajúc z o zistenia, že žalovaná je zamestnaná a dosahuje hrubý príjem vo výške 1 300,- eur mesačne, a hoci je nemajetná a žije u rodičov, nemá žiadne vyživovacie povinnosti a preto jej príjem nie je taký nízky aby táto skutočnosť bola dôvodom na nepriznanie náhrady trov žalobcovi . Z daňového priznania žalobcu za rok 2016 vyplýva, že žalobca mal daňový základ 20 489,92 eur, z ktorého zaplatil daň 2 744,35 eur a preto nepriznaním mu trov konania by nebolo neprímeraným zásahom do jeho majetkovej sféry. S prihliadnutím na vyššie uvedené dva dôvody hodné osobitného zreteľa súd moderoval povinnosť žalovanej nahradiť trovy konania žalobcovi podľa § 257 CSP tak, že znížil jej povinnosť nahradiť trovy žalobcovi v rozsahu 25 %, čo predstavuje 1-inu z nároku žalobcu podľa § 255 ods. 2 CSP t.j. z 51,16 %. O výške trov rozhodne po právoplatnosti tohto uznesenia vyšší súdny úradník podľa 262 ods. 2 CSP.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré podľa neho spočíva v absencii dôvodov hodných osobitného zreteľa. Uviedol, že nový právny predpis nemá ustanovenie zodpovedajúce predchádzajúcej právnej úprave (§ 150 ods. 2 OSP), ktoré umožňovalo v drobných sporoch trovy konania neprímerané pohľadávke nepriznať alebo znížiť. Mal za to, že v zmysle ustálenej judikatúry súd nemôže moderovať povinnosť žalovanej nahradiť trovy konania žalobcovi v zmysle ust. § 257 CSP iba na základe všeobecného zdôvodnenia, že výška trov právneho zastúpenia je neprímeraná voči výške pohľadávky. Zákon pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva vyžaduje, aby išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 248/08 a IV. ÚS 24/2010. Mal za to, že dôvody považované súdom prvej inštancie za dôvody hodné osobitného zreteľa nekorešponujú s teraz platným znením ust. § 257 CSP a teda neodôvodňujú nepriznanie nároku žalobcu na náhradu trov konania, t.j. zníženie náhrady trov na 25% považoval za neprímerané. Toto súdne konanie je sporovým konaním, ku ktorému bol žalobca nútený z dôvodu ochrany svojich práv a právom chránených záujmov, nakoľko zo strany žalovanej nebola nikdy reálna snaha dohodnúť sa so žalobcom, žalovaná si bola vedomá dlhu voči žalobcovi, napriek tomu z jej strany nedošlo ani len k čiastočnej úhrade predmetného záväzku. Zvolenie si advokáta na konanie a zastupovanie pritom podľa neho nemôže byť na škodu žalobcovi, nakoľko stav, ktorý nastal, spôsobila výlučne žalovaná. Zo slovného znenia ustanovenia § 257 CSP vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnúť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov. Uviedol, že zákon explicitne nevypočítava, ktoré okolnosti sú relevantné do takej miery, že môžu predstavovať dôvod na nepriznanie náhrady trov konania. Judikatúra považuje za nepostačujúci na aplikáciu § 257 CSP len všeobecný záver. V danom prípade sa súd v odôvodnení obmedzil len na konštatovanie že naďalej vidí neprímeranú tvrdosť náhrady trov konania k predmetu sporu, čo pokladal za dôvod hodný osobitného zreteľa pre nepriznanie trov konania žalobcovi, bez ďalšieho (bližšieho) zdôvodnenia.

3. Žalovaná sa k odvolaniu písomne nevyjadřila.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania dospel k záveru, že napadnuté uznesenie nie je vecne správne (nie sú podmienky na jeho potvrdenie podľa § 387 ani na jeho zrušenie podľa § 389CSP) a preto ho podľa § 388 CSP zmenil tak ako je uvedené vo výroku toho rozhodnutia.

5. Predmetom konania vo veci samej bolo zaplatenie nedoplatku za plnenie poskytované s užívaním predmetu nájmu(nedoplatky energií) vo výške 203,- eur, ktorý bol žalovanej vyfakturovaný a žalovaná v lehote splatnosti (9.8.2004) túto sumu neuhradila, čo žalobca preukazoval nájomnou zmluvou a faktúrou. Súd prvej inštancie vydal dňa 13.11.2015 platobný rozkaz č.k. 9RO/495/2014-20, proti ktorému podala žalovaná odpor namietajúc spôsob výpočtu nedoplatku na ňu pripadajúcich nákladov ale predovšetkým to, že nemá žiadny nedoplatok a preto považovala žalobu za nedôvodnú. Súd prvej inštancie po prejednaní veci samej rozhodol rozsudkom č.k. 10C/27/2016-145 zo dňa 13.06.2016 tak, že žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 153,42 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,15% ročne od 10.08.2014 do zaplatenia a vo zvyšku (49,58 eur s príslušenstvom) žalobu zamietol. Následne súd prvej inštancie rozhodol o nároku na náhradu trov konania napadnutým uznesením .

6. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

7. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

8. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

9. Civilný sporový poriadok v súčasnosti upravuje náhradu trov konania v ustanoveniach § 255 a nasl. CSP, v zmysle ktorých sa v sporových konaniach ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t.j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. Strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Ak strana nemá plný úspech vo veci, vždy má čiastočný úspech vo veci, t.j. každá strana (žalobca aj žalovaný) je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. Vo všeobecnosti platí, že ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí. Pomer sa vyjadruje percentuálne. Aj keď má strana podľa § 255 ods. 1,2 CSP právo na náhradu trov konania na základe zásady úspechu v konaní, súd jej nemusí priznať náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 257 CSP). Účelom ustanovenia § 257 CSP je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením sudcovského moderačného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa. V takýchto prípadoch súd zohľadňuje osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán, prihliada na postoj strán v konaní a prípadne iné okolnosti a môže dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnej strane alebo o nepriznaní čiastočnom, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa (uznesenia Ústavného súdu SR z 8. decembra 2011, sp.zn. II. ÚS 563/2011-14 prispôsobené novej právnej úprave).

10. V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní (§ 255 CSP). Aplikácia ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa § 255a nasl. CSP, súd však dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. Rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP sa nesmie javiť ako neprimeraná tvrdosť voči subjektom konania a nesmie odporovať dobrým mravom. V danom prípade tak ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania.

11. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o náhrade trov konania správne postupoval podľa § 255 ods. 2 CSP a žalobcovi, ktorý nemal vo veci plný úspech, priznal náhradu trov podľa jeho pomeru úspechu a neúspechu v konaní, t.j. v rozsahu 51,16%. Následne skúmal, či nie je daná existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré by žalobcovi uvedenú pomernú časť náhrady trov nepriznal vôbec ale čiastočne. Súd prvej inštancie pri posudzovaní možnosti aplikácie ust. § 257 CSP konštatoval existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré videl v neprimeranej tvrdosti a v podiele oboch strán na vzniku a vedení sporu.

12. Vychádzajúc z uvedených skutočností odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie o existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle ust. § 257 CSP, ktoré by boli dôvodom pre zníženie žalobcovi patriacich trov na polovicu. Odvolací súd už vo svojom zrušujúcom uznesení podrobne uviedol, kedy je možné aplikovať ust. § 257 CSP a opätovne zdôrazňuje, že zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. V prejednávanej veci ide o bežné sporové konanie, ktoré nie je takým typom konania, ktoré by svojim charakterom zakladalo dôvody hodné osobitného zreteľa a nejde ani o žiadne výnimočné okolnosti, preto dôvody pre aplikáciu ust. §

257 CSP spočívajúce v povahe a okolnostiach sporu a v podiele strán na vzniku sporu a jeho priebehu, ako to konštatoval súd prvej inštancie, nie sú v tejto veci dané. Za podstatný dôvod pre aplikáciu ust. § 257 CSP súd prvej inštancie považoval neprimeranú tvrdosť voči žalovanej ak by musela nahradiť trovy konania žalobcovi v patriacom mu rozsahu 51,16% , čo vzhľadom na výšku trov k predmetu sporu považoval súd za neprimerané. Odvolací súd tak ako v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení opätovne zdôrazňuje, že tento dôvod- neprimeranosť trov voči pohľadávke- nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa podľa § 257 CSP tak, ako to umožňovalo ust. § 150 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.6.2016, ktoré vyslovene upravovalo , že „ ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť“. Toto ustanovenie už nemá ekvivalent v ust. § 257 CSP a preto ho súd prvej inštancie nemohol použiť ako dôvod hodný osobitného zreteľa. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval za vecne nesprávne ak žalobcovi znížil patriacu mu náhradu trov na podiel 25%, pretože pre zníženie žalobcovi patriacej náhrady trov podľa pomeru úspechu v konaní v rozsahu 51,16% aplikáciou ust. § 257 CSP, neboli dané zákonné dôvody pre neexistenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa.

13. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a náhradu trov pomerne rozdelil tak, že žalobcovi voči žalovanej priznal nárok na náhradu 51,16% trov.

14. Odvolací súd v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

15. O výške náhrady trov prvoinštančného i odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).